
1945 - A mi történetünk - Ágnes és Irén

Ágnes és Irén
Igaz történet alapján

Tihon Ágnes Virág
születés éve: 1992.
agnesvirag13@gmail.com
tel: 06702668968

Tihon Ágnes Virág

Ágnes és Irén

Igaz történet alapján

1945. Tata

A városháza mellett laktak Lévaiék, nagypolgári házban. A ház fala Eszterházy sárga volt és díszes ablakkeretek súgták meg az arra járóknak, hogy itt nem akárcik laknak. Köztisztelőben álló zsidók voltak. Egy lányuk volt, Ágnes. De hiába voltak tehetősek, a gögnek, még halvány jelét sem letett érezni rajtuk. Közvetlenek voltak, szívélyesek és adakozóak. Ágnes, igazi héber szépség volt. Hosszú, göndör, barna fürtjei, sugárzó égszínkék szeme egy angyalt juttatott Irén eszébe. Álmodni sem lehetett volna szebbet. Irén, náluk volt szobalány, szakács, bejárónő. Szeretett náluk dolgozni, de ahogy közeledett a háború és a zsidók elhurcolása Ágnes is szomorúbb dalokat játszott a hegedűjén.

- Ki hitte volna, - kérdezte, mintegy választ sem remélve. - hogy ide jutunk? - megálltam egy pillanatra a haja fésülésében és a tükörbe néztem Ágnesre.

- Isten mindenhol és mindig ott van.

- Remélem - nézett ki az ablakon a templomra, amit a homálygyűrűi vontak körbe. - Mama, nem alszik, egész éjjel sír - összenéztünk.

- Az édesapja nem tud tenni valamit? - Ágnes legyintett.

- De, persze. Spanyolországra készülünk, de ... - elcsuklott a hangja.

- De?

- El kell addig jutni. Hiába vannak kapcsolataink, elég egy megháborodott, hazafias katona. Végünk! - lehelte élettelenül.

- Ne mondjon ilyeneket kisasszony! - és megsimogattam a haját. - Nem szabad!

- Miért? Kik vagyunk mi, hogy ilyet érdemlünk? - és a fésülködőasztalra csapott egy nagyot az öklével. - Kuttyák vagyunk? - kiáltotta keservtől fátyolozott hangján és zokogott. Kezeivel törölgette értékes könnyeit a mennyei lélek. - Miért? - odahajoltam hozzá, megöleltem. Simogattam. - Mit vétettem? Miért? Hisz, még nem is éltem! Nem erre tanítottak. Mindenki azt mondta, hogy békességben éljünk és fogadjuk el egymást. És mi történik velünk? - zokogott. Belül vele sírtam, nem bírtam én sem könnyek nélkül.

- Nem igazság! - néztem a világot sugárzó szemeibe. - Bár meghalhatnék maga helyett. Maga, sokkal többre hivatott. Az életemet is odaadnám a kisasszonyért! Biztosan van valami megoldás, kell lennie! - Ágnes csak a fejét ingatta.

1945 - A mi történetünk - Ágnes és Irén

- Nincs - rám nézett - vagy?
- Nem, nem ölheti meg magát! - riadtság áradt széjjel bennem.
- Az unokatestvéreim is ezt csinálták. A patikus sem ellenkezett.
- Tudom - csendben ültünk egy darabig.
- Az élethez mindig nagyobb bátorság kell - nézett a semmibe Ágnes. - Sokszor félek, talán Jézus is ezt érezhette, amikor a keresztfára ment? Milyen kegyetlen! - és a térdén nézte, a szép kék ruhát, amit még születésnapjára kapott.
- Jézus, megszabadított minket a bűneinktől - keserédesen felkacagott.
- Csak az emberek butaságától nem, meg a hatalomvágyától - fordult felém. Nem jutottam szóhoz. Csendben folytak a könnyeim. - Csak, történjen gyorsan, ezért imádkozom Irénke. Legyen gyors! - és potyogtak a könnyei. - Mit vétettem?
- Maga, nagyon erős nő Ágnes! Ne gondoljon rögtön a legrosszabbra! Elszökhetnek Spanyolországba, minden rendben lesz! Nyugodjon meg, kérem! Tudja, - nagy levegőt vettem - a jókat mindig megsegíti az Isten! - Ágnes, csak kedvesen megfogta a kezem és bólintott.
- Bátor leszek, mint egy oroszlán. Persze, nagyon félek. Oh, de nagyon! Nagymamám mindig azt mondta, a legnagyobb bűn, ha eldobjuk magunktól az életet - erősebben megszorította a kezem. - Adja, az Isten, hogy belenézhesek a gyilkosaim szemébe és soha ne feledjenek! Ne legyen nyugodt egyetlen álmuk se! - hihetetlen energiát éreztem, mintha nem is ember ülne mellettem, hanem egy tüzes, igazságot tevő angyal. Rázott a hideg és ámulattal, lelkesedéssel hallgattam. Honnan ez az erő? Ez a kitartás? Ki ez a csodálatos ember? Megfogadtam, abban a szent minutumban, hogy segítem őt is, és minden zsidót. - Küzdeni fogok az életemért és a krisztusi népért! A testemet megölhetik, de a lelkem, - halkult el egy pillanatra - a lelkemet, soha! - hirtelen felállt és odalépett az ékszeres fiókjához.
- Nem! - tartottam magam elé a kezem. - Nem! - de nem érdekelte. A kis erszényt odaadta. Számomra felbecsülhetetlen érték volt. Az egész családom vagyona eltörpült mellette.
- Kinek adjam, ha nem neked?
- Ne merjen búcsúzkodni! - levegőért kapkodtam és éreztem, hogy szorít a ruha. A szívem, majd meghasadt.
- Elég ebből! Háború van, te túléled és én nem. Nem érted? Segítek neked, engedd meg, hadd halljak meg nyugodtan, ez ilyen nagy kérés? - már nem tudtam hol vagyok, a létezés egy sötét spirálja ragadott magával. Elfogytam. Megadóan bólintottam. Megfogta a kezem és a markomba belehelyezte a drága ékszereket. Nézttem, mint egy buta gyermek. Aztán Ágnes odalépett a másik fiókhoz egy tablettát vett ki belőle.
- Mi az?

1945 - A mi történetünk -Ágnes és Irén

- Ez? - nézett gúnyosan felém és bevett egyet.

- Nyugtató. Hogy végig, tudjam csinálni. Vigyed, rejtse el és soha ne beszélj róla senkinek, mert azt fogják hinni, hogy loptad és még a végén lecsuknak. Ha megszorulsz, menj el Budapestre, ehhez az emberhez - és egy papírra leírta a nevét - ő majd segít eladni őket. Kétszer annyit kérj tőle, mint amennyit adni kíván, hazudós. Kereskedő - és elmosolyodott.

- Feladta?

- Nem, csak beletörődtem a sorsomba. Ez az élet, nehéz, kutya nehéz! De, meghajlok Istenem előtt és rettegve, hogy mi lesz, de végigcsinálom. Most menj! Mamaék már várnak engem. Reggel gyere! Nagyon szeretlek Irén! Igaz barát vagy! - megölelt és nem akartam elengedni. Miért? Miért? Egyre csak ezt kérdeztem magamban. Miért ilyen kegyetlen a világ? Miért? Hol van itt igazság? - Nincs igazság, csak a mennyekben, ott várlak majd én téged! - nagyon nehéz volt otthagynom. Egész éjszaka a Lévai családjáért imádkoztam.

Reggel indultam, ahogy mindig. Már a templom mellett jártam, amikor orosz katonák egész sora masírozott a város főterén. A Lévai család kapuja nyitva volt. Két hangos lövés hasított a levegőbe. A szívem görcsbe rándult. Ágnes karjánál fogva rángatták a katonák. Tudtam, ha elviszik, azt nem éli túl, egy olyan tiszta teremtség, mint ő. Nagyot sikoltottam, egy pillanatra felém fordultak, ezalatt levette Ágnes a kabátját és elszaladt. Majd egy, a semmiből mellettem termett katona lelőtte. Kegyetlen lövés volt, egyenesen szíven találta a tisztaság oroszánját. Rögtön életét vesztette. Dühös voltam magamra és a katonára is. Rávettem magam és téptem, rúgtam, haraptam, ahogy csak bírtam. Aztán, nem tudom mi történt, elájultam.

Mikor magamhoz tértem, a katona nézett rám.

- Mi a neve? - nem értettem semmit. Eszembe jutott Ágnes, a lövés, a katona, ahogy dulakodok vele. - Mi a neve?

- Irén.

- Jól van? - bólintottam. - Ismerte, ugye?

- Igen - és könnyek gördültek le az arcomon. - Miért?

- Tudja, segítettünk rajta. Magát is meg kellett volna ölnöm.

- Akkor? - a katona felvonta a szemöldökét. Meglepődött.

- Isten tudja. Hazakísérem.

- Ki maga?

- A parancsnok. A katonáknak kiadtam, hogy méltóképpen temessék el - alig láthatóan bólintottam. - A testvére?

- A barátnőm, munkaadóm. Kivételes ember volt. Hogyhogy tud magyarul?

1945 - A mi történetünk -Ágnes és Irén

- A feleségem, magyar volt.

- Volt?

- Meghalt a szülésben.

- Sajnálom - néztem szürke szemeibe. Ahogy összeolvadt a tekintetünk, úgy éreztem, nem olyan rossz ember ő. Volt benne valami hívogató, valami őserő, ami megmagyarázhatatlanul vonzott. Pedig gyilkos volt, vagy csak az isteni angyalok karának egyike? Mennybe segítette Ágnest, ahogy kérte?

- Ez az?

- Igen. Már ez sem biztonságos - néztem magam elé.

- Miért?

- Láttá, hogy hol lakik egy lázadó.

- Ne féljen! Megvédem, az életem árán is.

- Miért? - de nem válaszolt, egyszerűen csak elment.

Aztán minden nap jött, hozott kenyeret, teát, ami nehezen volt beszerezhető. Így ment jó pár hónapig. A családom is egészen megkedvelte. Fiatal volt, de a gondolkodása, merészen túlszárnyalta még a legagyafúrtabb vezetőket is, ezért is lehetett ilyen hamar magas beosztása. A gyötrelmek, a tiltások idején lettünk egy életre szerelmesek. Féltettem, és ha egy percet is késett már rettegtem. Hol lehet Szergej? Keserédes szerelem volt ez, ami alig, hogy kibontakozni látszott már halálra is volt ítélve. Szerelemben és háborúban mindent szabad, jutott sokszor az eszembe, csak lehetőség nincs a jóra, a szépre. Milyen igazságtalan, gaz világban élünk!

- Irén? - halk kopogtatás hallatszott az ajtón.

- Itt vagy végre! - mosolyodtam el.

- Eressz be gyorsan! - sürgetett Szergej. - Nem láthatnak meg! - pontosan tudtam, hisz nem helyénvaló, amit mi csinálunk. Egy orosz parancsnok és egy kisvárosi lány ezekben a nehéz időkben. Anyámékat szidták is a szomszédok, de csak módjával, mert féltek, hogy az orosz rájuk is küldi a katonáit, akik családokat öltek meg és fosztottak ki. De ő, nem ilyen volt és ennek ellenére, tisztessége volt ebben a csúrhében.

- Mi a baj?

- Semmi - de éreztem, hogy hazudik. - Ti bújtattok zsidókat?

- Hogy jutott ez most eszedbe?

- Bújtattok még vagy sem?

1945 - A mi történetünk -Ágnes és Irén

- Nem! - Szergej a távolba révedt tekintettel folytatta. Arcán az izmok megkeményedtek és olyan volt, mint egy idegen. - Szóljatok azoknak, akik fontosak, hogy vegyenek mérget, vagy meneküljenek - és nagy levegőt vett, mintha tudná, hogy esélytelen - muníciót kapunk - nézett a szemembe. - Kineveztek és őket is én fogom vezetni - megfogta a vállamat - kiéhezetten, fáradtan érkeznek. A nőket szinte vadásszák, ugye érted Irén? - olyan volt, mint egy pofonvágás. Az érzelmeim örvényként húztak egy még veszélyesebb területre, a meggondolatlanság, harciasság mezsgyéjére. Vakon szerettem és nem féltem, ami hiba volt, egy ilyen időben.

- Mi lesz veled?

- Mi lesz velem? Te engem féltesz? - gúnyosan rám nevetett. - Gondolkodj! Veszélyben az életed! - szikráztak szürkei szemei. - Szeretlek, az istenit! Védelek, ahogy tudlak, de nem vagyok mindig itt! - nem jutottam szóhoz a megdöbbenéstől. Nem is fogtam fel teljesen az egészet. Csak évekkel később tudatosult bennem, hogy a mészáros oroszok vezérébe voltam olyan szerelemes. Ám, az érzelmek nem válogatnak, fittyet hánynak rangra és korra, ez valami egészen különleges dolog. Nem akartam elengedni, de tudtam, hogy muszáj és az nagyúr.

- Én is szeretlek, pedig. - és könnybe lábadt a szemem egy pillanatra, Ágnesre gondoltam.

- Látod, te angyal, nem érdemlem meg a te szereteted! - és a padlót nézte.

- Szeretlek! - és mélyen a szemébe, azon keresztül a lelkébe csókoltam a legszebb szót, amire csak egy tisztaszívű férfi vágyhatott. Szergej megcsókolt úgy, ahogy többé senki. Öleltük egymást, szerettünk nagyon.

- Mi lesz veled, ha túléled? - néztem rá komolyan.

- Visszajövök és megkereslek. Ebben egészen biztos lehetsz. Sajnálom, hogy így alakult - félrehúzta a száját. - De el kell fogadnunk a sorsunk, hiába lázadozunk, van, amire nincs ráhatásunk - teljesen egyetértettem vele. Közben a gyertya csak égett a megkopott terítőjű asztalon. Sovány volt a kínálat, de már az ennivalót sem kívántuk, mert a szomorúság, bizonytalanság állandó lakója volt az otthonunknak.

- Várni foglak!

Az óráját adta nekem és én a nyakláncomat.

Később hallottam róla. Gyerekeknek adott szállást és ezért, kivégezték.

Pár évvel később megházasodtam. Egy juhtenyésztő lett a férjem, aki az Állami Gazdaságban dolgozott. Majd Nagyszentjánosra költöztünk. Született három gyermekünk, akik közül az egyikük az Ágnes nevet kapta.

Úgy sosem szerettem már senkit, mint Szergejt. Csak az emlékeimből merítettem boldogságot és a gyermekeimből.

Kokovai Irén, dédnagyanyám 1996-ban hunyt el.

1. ábra Kokovai Irén